

Zvonko Benašić

Đakovački spomendani (drugo, dopunjeno izdanje)

Matica hrvatska Đakovo, Đakovo, 2010.

Đakovačke spomendane dr. Zvonko Benašić pisao je tijekom druge polovice devedesetih godina, a uz pomoć Matice hrvatske Đakovo, kao knjigu, objavio ih 2003. godine. Izlazak knjige popraćen je na stranicama ovoga časopisa (6/2003.) od strane Željka Lekšića koji je, između ostalog, istaknuo i to da je autor u sedamdesetak priloga dao svoja viđenja važnijih događaja iz povijesti grada u intervalu od njegovog prvog pisanog spomena pa sve do 1999. godine. Uz neznatne objekcije autor prikaza konstatirao je da je Benašić ostvario svoju osnovnu nakanu, da je napisao štivo koje je poslužilo kao dobar informator o najvažnijim događajima u višestoljetnoj povijesti Đakova.

Kao takvu građani su je uglavnom i prepoznali, jer da nisu, teško da bi za samo sedam godina bila prodana kompletna naklada. Već sama činjenica što je netko, u uvjetima u kojima mi danas živimo, uspio rasprodati 1000 komada knjiga, vrijedna je naše pažnje. Ovaj podatak tim više treba respektirati jer je riječ o instruktivnom štivu, sažetom, dobro izbalansiranom i lako čitljivom. Bez obzira na osnovnu intenciju autora (napisati knjigu prihvatljivu najširem krugu čitatelja), spisateljska serioznost iskazana je minuciozним prikazom literature i izvora podataka s kojima se služio u pisanju pojedinih priloga. S istim ciljem, da bi zainteresiranim čitateljima omogućio produbljivanje spoznaja o pojedinim temama i što lakše snalaženje pri čitanju, Benašić je knjizi pridodao još i pojmovnik i kazalo imena i mjesta. Na taj način jasno je stavio do znanja da je publicistički pristup ovoj problematici nastao kao njegov ciljani, svjesni izbor, motiviran prije svega idejom edukacije najšireg kruga naših sugrađana.

Iznesena konstatacija vrijedi kako za prvo, tako i za drugo izdanje knjige otisnute tijekom 2010. godine. Recentno izdanje je samo neznatno promijenjeno, ali je zato bitno dopunjeno. Naime, dok je prvo sadržavalo 76, drugo sadržava čak 102 spomendana što je, osim činjenice da knjiga više nije bilo u prodaji, svakako dobar razlog za ponovno tiskanje. U predgovoru drugom izdanju, nakon što se je konstatirao da su spomendani prvog izdanja knjige iz 2003. godine „došle u ruke

čitatelja“ autor će reći i sljedeće: „U međuvremenu do konca 2009. dogodilo se nekoliko vrlo značajnih događaja s kojima je ažurirano ovo drugo izdanje. Uz to dodano je i nekoliko događaja iz ranijih razdoblja što je povećalo knjigu na 102 ‘spomendana’, a broj spomenutih osoba popeo se na 488 i više od 100 mjesta događaja, zatim više od 140 slika i 40 opisa pojmova.“

Najnoviji „spomendani“, oni koji se odnose na period poslije 1997. godine, isključivo su vezani za crkvene teme, a odnose se na posjet pape Ivana Pavla II. Đakovu, otvaranje središnje biskupijske knjižnice i arhiva, postavljanje dva nova zvona u katedrali i uspostavljanje Đakovačko-osječke metropolije. Svi ostali novo napisani prilozi nastali su u namjeri da se čitaocu pruži još cjelovitiji prikaz događaja značajnih za povijest Đakova, a vremenski su locirani između 1784. godine, kada se u Đakovu otvara prva pošta, i 1995. godine, kada Hrvoje Stević postaje šahovski prvak svijeta. Od značajnijih „spomendana“ izdvojio bih one o Zboru duhovne mladeži (1841. g.), prvim đakovačkim novinama (1853. g.), prvoj privatnoj bolnici (1859. g.), podružnici Crvenog križa (1900. g.) i počecima igranja nogometa (1908. g.). No, i svi ostali prilozi zasluženo su uvršteni u novo izdanje knjige te kao takvi, svaki na svoj način, pripomažu stvaranju što koherentnije slike o nekim prošlim vremenima.

Na kraju ovoga prikaza treba istaknuti i to da su svi prilozi nastali na osnovu postojeće literature koja je korektno navedena za svaku pojedinu temu, a popraćeni su i sa više ili manje uspješnim fotografijama. Uzevši to u obzir, kao i sva druga prethodno iznesena zapažanja, mislim da ovaj prikaz možemo završiti konstatacijom kako je đakovačka kulturna publika knjigom *Đakovački spomendani* dobili još jednu relevantnu monografiju o prošlosti Đakova i Đakovštine.

Borislav Bijelić